

TYGODNIK WILEŃSZCZYZNY

www.tygodnik.lt

Przypominamy, że z soboty na niedzielę, 29 listopada, o godz. 04 w nocy cofamy wskazówkę zegara na jedną godzinę wstecz. Zgodnie z ustalonym trybem czas zimowy jest wprowadzany w ostatnią niedzielę października.

DZIŚ

w numerze m. in.

■ Wizyta biskupa Antoniego Długosza na Litwie **str. 4**

■ Przedszkola nie mogą być zakładnikami polityków **str. 6**

Rota

■ Wisaginia – XXIV Festyn Kultury Polskiej **str. 1**

■ Apostoł Miłosierdzia Bożego **str. 1**

PRENUMERATA 2023

Do 19 listopada trwa prenumerata na grudzień 2023 roku.

Za 1,75 euro – miesięcznie za 21,05 euro – rocznie (indeks 0233); dla emerytów i osób niepełnosprawnych – 1,68 euro – miesięcznie za 20,20 euro – rocznie. (indeks 0322)

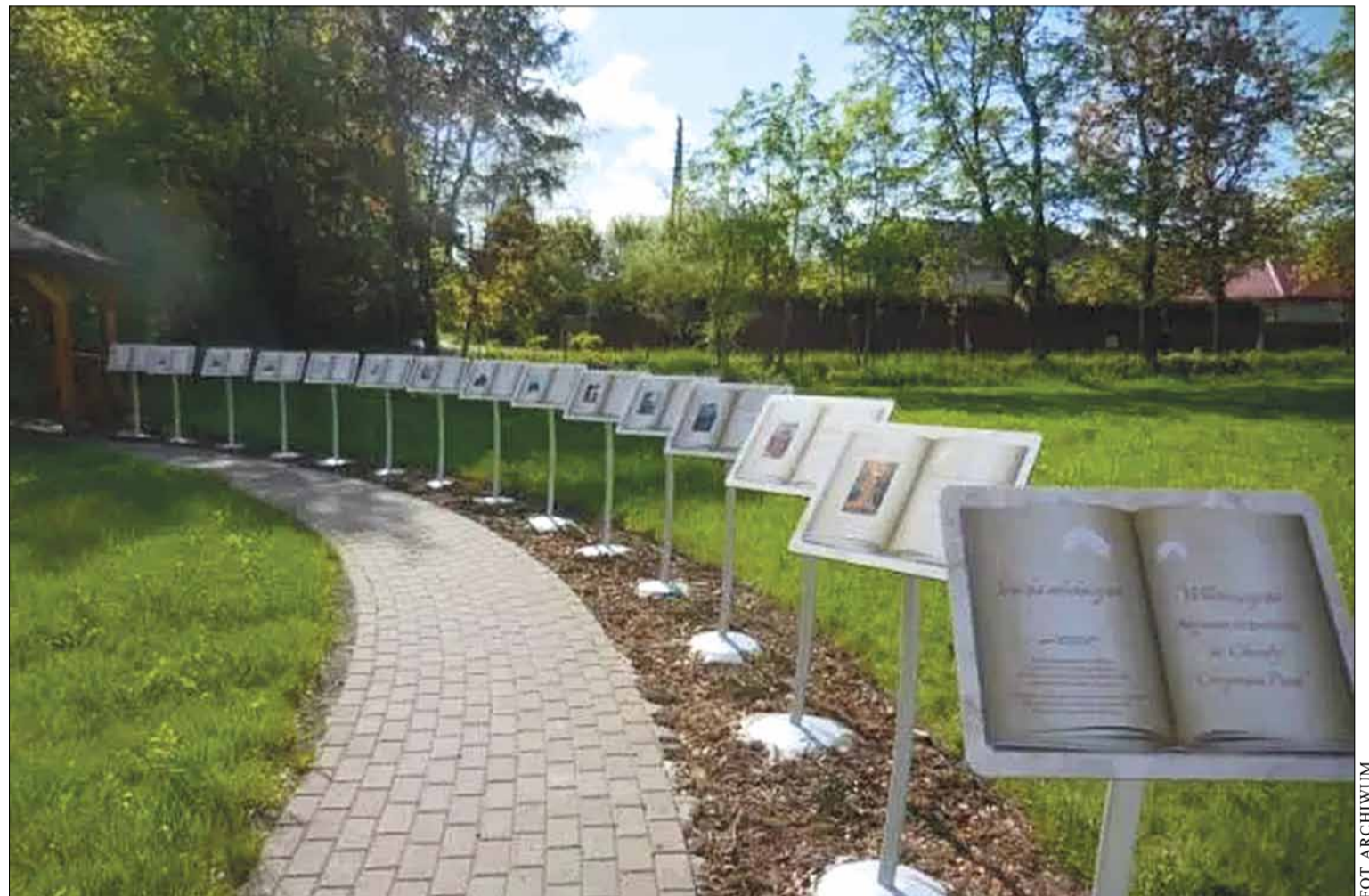
W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

W Nowej Wilejce powstała ścieżka edukacyjna świętych Wileńszczyzny

Świętość zawsze możliwa

FOT. ARCHIWUM

W Nowej Wilejce zainicjowana została ścieżka edukacyjna świętych Wileńszczyzny, do odwiedzenia której zaprasza Centrum Kształcenia Rodziny.

Wydarzenie zostało połączone z konferencją „Wileńszczyzna – miejscem wzrastania dla chwały Chrystusa Pana”, która odbyła się w ubiegłym miesiącu. Konferen-

cja miała na celu rozpropagowanie wiedzy o świętych pochodzących z Wileńszczyzny – zarówno tych, którzy już są ogłoszonymi świętymi, jak i tych, których po-

bożne życie zostawiło ślady w kolejnych pokoleniach – mówiła s. Anna Mroczek ze Zgromadzenia Sióstr od Aniołów. Mszy św. na

(Dokończenie na str. 5)

Z posiedzenia Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego

Odrzucono weto mera

Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego odrzuciła weto mera w sprawie tak zwanej rekompensaty dla prywatnych przedszkoli. Na zwołanym w miniony piątek posiedzeniu radni pochylił się też nad wieloma innymi ważnymi dla mieszkańców rejonu kwestiami.

FOT. WIKTOR JUSIEL

(Dokończenie na str. 6)

„Wynalazki Leonarda da Vinci” – wystawa dzieł włoskiego geniusza w Wilnie

19 października w Muzeum Energetyki i Techniki w Wilnie otwarto międzynarodową wystawę „Maszyny i dzieła Leonarda da Vinci”, na której można zobaczyć kilkadziesiąt wynalazków zrekonstruowanych według szkiców Leonarda da Vinci oraz najsłynniejsze reprodukcje Leonarda, wśród których znajduje się „Mona Lisa”, „Zbawiciel świata” (sprzedana za rekordową cenę 450 mln dolarów) i słynna freska „Ostatnia wieczerza”.

(Dokończenie na str. 3)

FOT. ETMLT

Do szkół trafią bezpłatne testy na COVID-19

Ministerstwo Ochrony Zdrowia informuje, że działające na terenie samorządów biura zdrowia publicznego zapewniają placówkom edukacyjnym i wspólnotom możliwość bezpłatnego otrzymania testów w celu diagnostyki choroby Covid-19.

Przedszkola i szkoły mogą już teraz bezpłatnie otrzymać testy samokontroli dla uczniów, ich bliskich, nauczycieli i innych specjalistów. Dystrybucją tych testów wśród wspólnot zajmą się samorządowe biura zdrowia publicznego, których jest 49 na terenie całego kraju. Ponadto specjaliści

biura zdrowia publicznego mogą rozdawać testy dla wspólnot podczas wydarzeń organizowanych na terenie samorządów.

Resort zdrowia przypomina, że koronawirus w dalszym ciągu krąży wśród nas, a obecnie obserwuje się wzrost zachorowalności, dlatego bardzo ważne

jest zapewnienie jak największej dostępności badań dla osób, u których występują objawy. Narodowe Laboratorium Zdrowia Publicznego przekazało samorządowym biuram zdrowia publicznego wystarczającą ilość testów, aby jak najszybciej trafiły one do mieszkańców samorządów. Praktykę zachęcania do przeprowadzania testów stosuje się również w innych krajach, np. w Stanach Zjednoczonych, gdzie testy na obecność wirusa Covid-19 są wysyłane do mieszkańców pocztą.

Na podst. sam.lrv.lt

Park „Lumina” w Kojranach już otwarty

„Lumina Park” w Ogrodzie Botanicznym UW jest już otwarty. Instalacje świetlne będzie można zwiedzać do 25 lutego 2024 r.

W tym roku zwiedzający są zaproszeni do odkrycia magicznego i urokliwego parku instalacji świetlnych opartych na motywach „Alicji w Krainie Czarów” L. Carrolla. Na wystawie prezentowane są oryginalne prace artystów litewskich i polskich.

Zwiedzającym prezentowane są instalacje świetlne trzech artystów: „Kot z Cheshire” litewskiej autorki Agnė Kišonaitė, „Plantae magica” Kotryny Čalkaitė i „Tulipany” polskiego artysty Jarosława Koziały.

„Lumina Park” w Ogrodzie Botanicznym UW jest otwarty już drugi sezon. Bilety można kupić tutaj: <https://luminapark.lt/vubo->

tanikossodas/ Cena biletów dla jednej osoby od 12 do 16 euro (w zależności od dnia tygodnia), bilet rodzinny dla 4 osób 44 euro (wtorek-czwartek), 56 euro (piątek-niedziela).

Na około półtora kilometrowym szlaku świateł i instalacji artystycznych znajdują się także kioski, w których można kupić napoje i przekąski.

Parki „Lumina” działają w czterech polskich miastach – Wrocławiu, Poznaniu, Lublinie i Bydgoszczy. W tym roku parki instalacji świetlnych Lumina zlokalizowane będą aż w pięciu europejskich miastach poza Polską: Wilnie, Budapeszcie, Pradze, Sofii i Rotterdamie.

Fot. Facebook/VU Botanikos Sodas

W miejscu schronu w Markuciach zbuduje się pensjonat

W wileńskiej dzielnicy Markucie zamiast powstałego w 1968 roku schronu o powierzchni 600,41m² ma stanąć pensjonat. Władze stolicy zatwierdziły już propozycje projektowe.

W miejscu schronu (ul. Su-

bačiaus 99), wybuduje się pomieszczenia komercyjne i hotelowe.

Na poziomie piwnicy znajdzie się sześć lokali komercyjnych oraz recepcja. Na tym samym piętrze znajdują się pomieszczenia re-

kreacyjne o powierzchni 251 m², sala sportowa o powierzchni 108 m², przechowalnia bagażu oraz przechowalnia rowerów.

Pokoje gościnne będą rozpoczynać się od pierwszego piętra.

Miliony turystów zobaczą pomnik Kopernika

Od 22 października Mikołaj Kopernik ma swoje miejsce na słynnym Forum Romanum. W siedzibie senatu imperium rzymskiego otwarto właśnie wystawę poświęconą odkryciom wielkiego polskiego astronoma.

Można się spodziewać, że przynajmniej połowa z 30 milionów turystów odwiedzających co roku rzymskie Koloseum i rozciągające się wokół rozległe pozostałości stolicy starożytnego świata dowie się, że to właśnie ów skromny kanonik warmiński zmarły we Fromborku w 1543 roku, wykonując niezliczone żmudne obliczenia i obserwacje i obalając teorię, jakoby to Ziemia była centrum wszechświata, dokonał rewolucji naukowej.

Ekspozycja została przygotowana w budynku, gdzie zbierali się na obrady rzymscy senatorowie, będącym jedną z nielicznych zachowanych w całości antycznych budowli. Uzupełnieniem wystawy, prezentowanej w wysokim na 21 metrów pozbawionym okien wnętrzu z charakterystycznych czerwonych cegieł, są rozblaskujące na ścianach wirujące sfery niebieskie. Technicy, którzy przygotowali te sprawiające wielkie wrażenie efekty specjalnie, zawdzięczają je także pracom Kopernika. Jak najsluszniej więc zajmuje on dziś miejsce wśród wielkich tego świata.

Kuratorem wystawy jest prof. Jerzy Miziołek z Uniwersytetu Warszawskiego, który przygotował ekspozycję we współpracy z Parkiem Archeologicznym rzymskiego Koloseum, Uniwersytetem Jagiellońskim oraz Muzeum astronomicznym Mikołaja Kopernika w Rzymie.

Na podst. Nasz Dziennik

W Wilnie zostało otwarte Centrum Informacji Migracyjnej dla Cudzoziemców

Wileńskie biuro Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji (IOM Lietuva) otworzyło w poniedziałek, 23 października, w stolicy centrum informacji migracyjnej dla cudzoziemców „MICenter”.

W tym roku ośrodek będzie udzielał pomocy Ukraińcom, a od przyszłego roku także innym obcokrajowcom mieszkającym na Litwie – mówił Eitvydas Bingelis, szef biura IOM w Wilnie.

„Z naszego doświadczenia wynika, że obcokrajowcom na Litwie brakuje jednego punktu informacyjno-usługowego, w którym ktoś mógłby jednoznacznie odpowiedzieć na pytania. Mogą to być kwestie prawne lub związane z zatrudnieniem, czy pytania o to, gdzie zwrócić się o pomoc” – powiedział Bingelis.

Zdaniem szefa biura IOM w Wilnie, w ciągu ostatnich pięciu lat liczba cudzoziemców na Litwie wzrosła czterokrotnie, do około 200 tysięcy osób. Obecnie większość z nich to Ukraińcy, dlatego w tym roku grupą docelową Centrum Informacji Migracyjnej będą właśnie oni.

W nowym Centrum Informacji Migracyjnej usługi dla cudzoziemców będą świadczone bezpłatnie. Zakres usług jest szeroki – od podstawowej informacji i doradztwa po świadczenie pomocy prawnej.

Na podst. ELTA

TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotosowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Zdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sużany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze
środków Kancelarii Prezesa
Rady Ministrów w ramach
konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Pedagodzy będą mieli możliwość wyboru studiów magisterskich na pięciu kolejnych uczelniach

Według Narodowej Agencji Oświaty (NŠA) pedagodzy będą mogli wybierać finansowane przez państwo studia magisterskie na sześciu litewskich uniwersytetach.

Agencja Oświaty informuje, że podpisała umowy partnerskie z kolejnymi pięcioma uczelniami prowadzącymi studia magisterskie dla kadry pedagogicznej.

Przyszli studenci będą mogli wybrać studia magisterskie na Uniwersytecie Michała Romera w Wilnie, Uniwersytecie Technicznym w Kownie, Uniwersytecie w Kłajpedzie, Uniwersytecie Wileńskim i Uniwersytecie Witolda Wielkiego. Również na Uniwersytecie Zarządzania i Ekonomii ISM, z którą wcześniej podpisano umowę partnerską.

Zgodnie z umowami partnerskimi pomiędzy Narodową

Agencją Oświaty a uniwersytetami, około 400 osób już rozpoczęło studia magisterskie. Ze studiów magisterskich finansowanych przez państwo będzie mogło korzystać łącznie 900 pedagogów.

Pierwszeństwo przy przyjęciu na studia mają dyrektorzy placówek wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego, szkół ogólnokształcących, dla kierowników placówek zawodowych i

całej kadry pedagogicznej: zastępców ds. oświaty, kierowników działów organizujących naukę, nauczycieli, specjalistów ds. wsparcia oświaty.

Studia magisterskie dla kadry pedagogicznej finansowane są w ramach programu inwestycyjnego ze środków Unii Europejskiej na lata 2021-2027 oraz planu na rzecz żywienia gospodarczego „Litwa nowej generacji”.

Fot. Marlena Paszkowska

Pierwsze ulice na Litwie, które są zrekonstruowane na zasadzie ulicy rowerowej

Rozpoczęta w zeszłym roku w Wilnie rekonstrukcję ulic P. Vileišio i Słušką dobiega końca – główne prace zakończą się jeszcze w tym roku, aby wiosną mieszkańcy, rowerzyści i piesi mogli swobodnie poruszać się tymi ulicami.

Po przebudowie ulice zmienią się i nabiorą innej formy – będą to pierwsze ulice na Litwie, które zostaną przebudowane zgodnie z zasadą ulic rowerowych, co oznacza, że rowerzysta nie będzie tu tylko gościem, ale równorzędnym uczestnikiem ruchu samochodowego.

Zdecydowano się na taką zmianę, biorąc pod uwagę szerokość ulic i natężenie ruchu. Po analizie okazało się, że na tych

ulicach nie pomieściłaby się zwykła ścieżka rowerowa o odpowiedniej szerokości.

Pod uwagę brana jest także liczba rowerzystów i samochodów – ruch samochodowy jest tu

niewielki, a liczba rowerzystów z roku na rok rośnie.

Większych zmian dla kierowców samochodów nie będzie – podobnie jak przed przebudową samochody nadal będą mogły poruszać się po ulicach w obu kierunkach, tyle że teraz będą dzielić jezdnię z rowerzystami.

W związku z tym wszyscy użytkownicy dróg będą mogli poruszać się po tych ulicach z maksymalną prędkością 30 km/h. Rowerzyści będą mogli jechać swobodnie, niekoniecznie w rzędzie i jak najbliżej prawej krawędzi. Wyprzedzanie ich przy zjeżdżaniu z przeciwnego pasa jest zabronione.

Na podst. vilnius.lt

Zakaz sprzedaży podgrzewanych wyrobów tytoniowych zawierających substancje zapachowe i smakowe

W poniedziałek, 23 października, weszły w życie nowe regulacje dotyczące sprzedaży podgrzewanych wyrobów tytoniowych z dodatkami smakowymi i aromatycznymi – informuje Departament Kontroli Narkotyków, Tytoniu i Alkoholu. Handel takimi produktami został zabroniony.

Zwiększając świadomość spo-

łeczną w zakresie szkód, jakie konsumpcja wyrobów tytoniowych powoduje dla zdrowia człowieka, a także szkód społecznych i gospodarczych dla państwa, producenci są zobowiązani do zmiany oznakowania podgrzewanych wyrobów tytoniowych.

Każde opakowanie będzie musiało zawierać informację i ostrze-

żenie dotyczące potencjalnych zagrożeń dla zdrowia związanych z podgrzewanym tytoniem.

Zakaz sprzedaży podgrzewanych wyrobów tytoniowych zawierających substancje zapachowe i smakowe będzie obowiązywał we wszystkich krajach Unii Europejskiej.

Na podst. ELTA

„Wynalazki Leonarda da Vinci” – wystawa dzieł włoskiego geniusza w Wilnie

(Dokończenie ze str. 1)

Wystawa zorganizowana przez Muzeum Energetyki i Techniki w Wilnie oraz polsko-niemieckich organizatorów wystawy „Organizacja Wystaw” została otwarta 19 października.

„To dla nas wielki zaszczyt zaprezentować wynalazki i dzieła geniusza, który o stulecia wyprzedził

swoją epokę” – powiedziała Kamila Gierko, jedna z organizatorek wystawy, przedstawicielka „Organizacji Wystaw”. – Celem wystawy jest utrwalenie i promowanie badań, innowacji i niekończącej się ludzkiej ciekawości. Jego przybycie do Wilna świadczy o bogatym dziedzictwie kulturowym miasta, jego zaangażowaniu w sztukę i naukę.

Wierzymy, że harmonia wiecznego geniuszu L. da Vinci i ducha Wilna zainspiruje nas do docenienia istoty myślenia renesansowego i zachęci do tworzenia przyszłości opartej na innowacjach i wiedzy”.

Wystawę będzie można oglądać od wtorku do niedzieli w godz. 10.00-18.30 do 7 kwietnia przyszłego roku.

Poprawia się dostępność usług rehabilitacyjnych dla osób cierpiących na choroby onkologiczne

Odtąd pacjentom z chorobami onkologicznymi zapewniony zostanie lepszy dostęp do usług z zakresu rehabilitacji leczniczej. Ministerstwo Zdrowia inicjuje zmiany, dzięki którym po dniu leczenia szpitalnego większa liczba pacjentów onkologicznych będzie mogła skorzystać z rehabilitacji stacjonarnej.

Podpisana nowelizacja rozporządzenia ministra zdrowia umożliwi kilkuset pacjentom skorzystanie nie tylko z usług specjalistycznych, ale zapewni też lepszą rehabilitację pacjentów.

Zdaniem doradcy Oddziału Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Stomatologii i Rehabilitacji Medycznej Ministerstwa Ochrony Zdrowia Elity Radkiewicz do tej pory z rehabilitacji ambulatoryjnej (w tym

rehabilitacji wstępnej) mogło skorzystać ponad tysiąc pacjentów z chorobami onkologicznymi. Kolejne 3 tys. mogło skorzystać z usług rehabilitacji stacjonarnej.

Ministerstwo Ochrony Zdrowia chcąc poprawić dostępność i jakość usług diagnostycznych i leczniczych w zakresie chorób onkologicznych, zapewnia także szybszy czas obsługi – po operacjach osoby cierpiące na choroby onkologiczne mogą skorzystać z tzw. „zielonych korytarzy” i szybciej uzyskać pomoc rehabilitacyjną.

Specjalistyczną opiekę onkologiczną na Litwie zapewnia sześć instytucji medycznych: Szpital Uniwersytecki w Wilnie Santara, Narodowy Instytut Onkologii, Szpital Kliniczny Litewskiego Uniwersytetu Nauk o Zdrowiu w Kownie, Szpital Uniwersytecki w Kłajpedzie, Szpital Republikański w Szawlach i Szpital Republikański w Poniewieżu.

Na podst. sam.lt

Wiadomo, kiedy wyruszy na trasę pociąg pasażerski Wilno-Ryga

Oczekuje się, że pociąg pasażerski relacji Wilno – Ryga zacznie kursować na początku 2024 roku – podało Ministerstwo Transportu.

Ministrowie transportu Litwy, Łotwy i Estonii, którzy spotkali się w piątek w Rydze, omówili kwestie komunikacyjne istotne dla wszystkich trzech krajów. Najwięcej uwagi poświęcono realizacji projektu europejskiej kolei torowej „Rail Baltica” oraz pociągu pasażerskiego relacji Wilno, Ryga, Tallinn.

Zdaniem ministra Transportu Litwy Mariusa Skuodisa, głównym celem jest jak najszybsze wybudowanie odcinka z Kowna do Rygi. Litwa planuje także w 2028 roku połączyć litewską linię „Rail Baltica” z Polską i rozpocząć przewozy pasażerskie.

M. Skuodis wraz z kolegami z Łotwy i Estonii omówił także litewską inicjatywę dotyczącą uruchomienia trasy kolejowej Wilno-Ryga-Tallinn przed uruchomieniem „Rail Baltica”. Pociągi pasażerskie na trasie Wilno – Ryga mają zacząć jeździć już na początku 2024 roku.

Przypominamy, że dużym sukcesem zakończyło się uruchomienie pod koniec ubiegłego roku połączenia Wilno-Kowno-Warszawa-Kraków. Według danych spółki „LTG Link” łącznie w 2023 roku trasą tą przejechało ponad 31 tys. osób.

Na podst. ELTA

NOWINY znad Solczy

Gimnazjaliści odkrywają Wilno

15 października uczniowie Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego, należący do Koła Podróżników, mieli wyjątkową okazję do zwiedzenia pięknego miasta Wilna. Ich pobyt rozpoczął się od Mszy św. w kościele św. Jana Bosko, gdzie mieli okazję poznać salezjanów. To niezwykle spotkanie dało uczniom możliwość zrozumienia znaczenia misji salezjanów w społeczności i historii Wilna.

Po wizycie w kościele uczniowie wyruszyli na wędrowkę jednym z odcinków szlaku „100 km wokół Wilna”. To była doskonała okazja, by odkryć uroki okolicznej przyrody i poznać niezwykle krajobrazy, które otaczają stolicę Litwy.

Na zakończenie pełnego wrażeń dnia uczniowie mieli możliwość relaksu i zabawy, wchodząc na tory lodowiska i korzystając z jazdy na łyżwach. To był idealny sposób na zakończenie dnia pełnego nowych doświadczeń i przygód.

Wizyta w Wilnie była nie tylko okazją do zwiedzania pięknego miasta, ale również do odkrywania jego kultury i przyrody. Uczniowie Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego mieli niezapomnianą okazję poszerzenia swojej wiedzy i doświadczeń podczas tej wyjątkowej wycieczki.

Harcerze z Solecznik serdecznie dziękują Gminie Kadzidło

Druhny i druhowie z Solecznik chcieliby serdecznie podziękować Radzie Gminy Kadzidło oraz wójtowi Dariuszowi Łukaszewskiemu za nieocenione wsparcie, jakie otrzymali od tego wspaniałego środowiska.

Dzięki hojności gminy i wójta, udało się uzupełnić nasze brakujące umundurowanie oraz zakupić suwaki i koszulki, które będą przypominać nam o ciepłym przyjęciu i życzliwości, jakich doświadczyliśmy w czerwcu tego roku podczas naszej akcji letniej w Kadzidle.

Dziękujemy za waszą otwartość i gościnność, a także za wspieranie wartości harcerskich. To wspólne doświadczenie z pewnością wzmocni więzi między naszymi społecznościami, a my z radością wracamy do Solecznik, gotowi do nowych wyzwań i przygód, które harcerstwo niesie ze sobą. Wielkie dzięki za waszą przyjaźń i pomoc!

Dominik Mockus,
drużynowy 7 SDH „Step” im. Eugeniusza Siemaszki

Stronę przygotował **Andrzej Kolosowski**

Wizyta biskupa Antoniego Długosza na Litwie

Wyjątkowe spotkanie

6 stycznia 1994 roku, w bazylice św. Piotra w Rzymie, podczas święceń biskupich udzielanych przez papieża Jana Pawła II, Antoni Długosz przyjął jako swoją dewizę biskupią słowo „Servire” (Służyć).

Służył przez swoje 58-letnie kapłańskie i 29-letnie biskupie posługi, wykłady z katechetyki na Wyższej Szkole Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum” w Krakowie, a także poprzez założenie Katolickiego Ośrodka Rehabilitacyjno-Readaptacyjnego „Betania”, w którym przez ponad 30 lat pomagał osobom uzależnionym. Był diecezjalnym duszpasterzem dzieci specjalnej troski oraz krajowym duszpasterzem młodzieży nieprzystosowanej społecznie. Prowadził programy „Ziarno” w Telewizji Polskiej i „Kropelka radości” na antenie Telewizji Trwam. Tworzył pomoce naukowe, pisał książki i tworzył płyty z piosenkami, a także organizował spotkania i koncerty.

Mieliśmy zaszczyt gościć biskupa Antoniego Długosza na Litwie. 17 października odwiedził rejon solecznicki, gdzie spotkał się z uczniami klas początkowych Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach, dziećmi z przedszkola „Bajka” oraz merem samorządu rejonu solecznickiego, Zdzisławem Palewiczem. Odwiedził Pałac w Jaszunach, wziął udział w nabożeństwie różańcowym, celebrował Mszę św. oraz modlił się dwukrotnie, śpiewając w kościele pw. Św. Piotra Apostoła.

18 października odprawił Mszę św. u stóp cudownego obrazu w Ostrej Bramie, odwiedził hospicjum bł. Michała Sopoćki, a także wziął udział w programie Studio Wilno TVP Wilno.

Serdecznie dziękujemy księdzu biskupowi Antoniemu Długoszowi, księdzu Stanisławowi Jasionkowi oraz panu Andrzejowi za przyjęcie zaproszenia i odwiedzenie naszej ojczyzny. Po tej wizycie pozostaną wspomnienia uśmiechów na twarzach zarówno roztańczonych dzieci, jak i dorosłych. Dziękujemy również pracownikom Centrum Kultury w Solecznikach, z dyrektorką

Grażyną Zaborowską na czele, pracownikom i wolontariuszom hospicjum pod opieką siostry Michaeli Rak oraz ks. proboszczowi Ruslanowi Wilkielowi za nieocenioną pomoc w organizacji tego wyjątkowego spotkania.

Czas spędzony z biskupem Antonim Długoszem na Litwie nie tylko pozostawił piękne wspomnienia, ale także umocnił wiarę i miłość do bliźnich. Życzymy, aby Boże błogosławieństwo towarzyszyło nam wszystkim w naszych dalszych działaniach i posługach.

Beata Zarumna,
wicedyrektorka Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach

Obchody Dnia Seniora w Janczunach

Mądrzy, potrzebni i coraz bardziej aktywni

Obchody Dnia Seniora to wspaniała idea. Święto obchodzone jest na całym świecie i ma na celu zwrócenie uwagi społeczeństw oraz władz na zagadnienia starzenia się. Dni Seniora w gminie butrymańskiej stały się dobrą tradycją i cieszą się dużym zainteresowaniem ze strony mieszkańców. Dają możliwość wspólnych rozmów, integracji oraz wspomnień, jak również łączą pokolenia i są okazją do podziękowania najstarszym mieszkańcom za ich trud włożony w budowę lokalnej społeczności.

W tym roku spotkanie seniorów gminy butrymańskiej odbyło się 13 października w Sali Imprez w Janczunach. Na spotkanie przybyły osoby starsze z różnych miejscowości. Wśród dostojnych gości znaleźli się wicemerc rejonu solecznickiego Waldemar Śliżewski, radny Tadeusz Rudzis, prezes Wspólnoty Lokalnej w Butrymańcach Teresa Sawiel. Zebranych przywitała starosta gminy Wanda Bielska.

– Seniorzy odgrywają w ży-

ciu każdego z nas ogromną rolę. To osoby wręcz nie do zastąpienia. Mądre, pomocne i coraz częściej aktywne. Takimi spotkaniami chcemy podziękować im za wsparcie, wiedzę, doświadczenie, a przede wszystkim siłę oraz radość życia. Życzę państwu, aby dojrzały wiek był czasem aktywnym, pełnym pasji, a jednocześnie czasem spełnienia, satysfakcji i poczucia znalezienia właściwego miejsca w życiu – mówiła starosta Wanda Bielska.

Były zabawy, dużo śmiechu oraz miłych chwil, wspólny toast

i wspólne śpiewanie, były pyszne słodkości i zakąski.

Wspólne biesiadowanie umilił koncert, łączącego kilka pokoleń zespołu „Turgielanka”, w którym najstarsza uczestniczka liczy 92 lata, będąca jaskrawym przykładem, że życie w starszym wieku może być aktywne i ciekawe.

Impreza została zorganizowana przez Wspólnotę Lokalną w Butrymańcach w ramach projektu „Tradycje – naszą wartością”. Partnerzy projektu – starostwo w Butrymańcach oraz Sala Imprez w Janczunach.

Rada zatwierdziła ważne projekty przedstawione przez frakcję AWPL-ZChR

Na potrzeby mieszkańców gmin

Podczas minionego posiedzenia Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego Rada absolutną większością zagłosowała za wniesionymi przez frakcję AWPL-ZChR poprawkami w sprawie przekierowania środków budżetowych na potrzeby mieszkańców gmin.

Jak zaznaczył prezes frakcji AWPL-ZChR Waldemar Urban: „Przedstawione projekty frakcji są bardzo ważne i wymagają niezwłocznego przekierowania środków z budżetu samorządu. Każdy z tych projektów znacząco przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców. Dbamy o każdą miejscowość i o każdego mieszkańca rejonu wileńskiego i nadal będziemy analizować potrzeby i wносить poprawki.”

W głosowaniu udział wzięło 27 radnych (4 było nieobecnych). Propozycja AWPL-ZChR spotkała się z ogromnym popar-

ciem: 22 radnych, a więc absolutna większość, poparła wniesione przez frakcję AWPL-ZChR poprawki, 2 radnych wstrzymało się od głosu, a jedynie 3 było przeciwko.

Propozycje radnych polskiej partii obejmują następujące objekty (gmina, prace, wartość):

Gmina Szatarniki:

Zakończenie prac asfaltowania ul. Rzeczna, wieś Czarnopolany - 90 346,16 euro. Asfaltowanie drogi ul. Strumyczej we wsi Łoźniki - 21 718,44 euro. Asfaltowanie drogi ul. Wysokiej we wsi Łoźniki - 103 254,12 euro.

Gmina Sużany:

Instalacja oświetlenia ulicznego w zaścianku Murowanki - 13 130,51 euro.

Instalacja oświetlenia ulicznego we wsi Naszuncy - 31 119,30 euro. Prace remontowe drogi żwirowa-

nej w zaścianku Murowanki - 34 339,56 euro.

Prace remontowe przepustów drogi na skrzyżowaniu z drogą krajową we wsi. Traszki - 6 392,87 euro. Naprawa bocznej drogi przy ul. Szyrwina we wsi Dwajliny - 59 428,88 euro.

Prace remontowe drogi żwirowanej we wsi Podkrzyż - 4 916,35 euro.

Asfaltowanie drogi wsi Dwałiliny - Podubie - Unguryski - Stankowszczyzna - 82 563,87 euro

Gmina Rudomino:

Prace wykończeniowe instalacji oświetlenia przy ul. Panoramowej - 25 331,75 euro. Wykończenie asfaltowania ul. Długiej - 64 916,30 euro. Oświetlenie przystanków autobusowych we wsiach Szwajcary i Daubiany - 10 650,00 euro.

Gmina Zujuny:

Asfaltowanie ul. Zielonej - 282 029,16 euro. Asfaltowanie ul. Starych Gudel we wsi Gudele - 98 823,35 euro. Asfaltowanie ul. Kaplicznickiej we wsi Kapliczniki - 176 159,17 euro. Ułożenie chodnika przy ul. Sałaty we wsi Sałaty - 111 482,22 euro.

Gmina Rukonje:

Instalacja oświetlenia przy ul. Jodziskiej i Rudomińskiej we wsi Jodziszki - 73 000 euro.

Miasto Niemenczyn:

III etap asfaltowania ulicy A. Mickiewicza - 150 000 euro.

Gmina Mariampol:

II etap asfaltowania ulicy Brzozowej we wsi Predtecczenka - 530 720,16 euro.

Gmina Niemenczyn wiejski:

Urządzenie chodników dla pieszych w skwerach wsi Rudowsie i Kreiwołowrze - 164 620,00 euro.

Naprawa żwirówki VL0504 - 94 364,49 euro.

Prace remontowe ulicy Wilii we wsi Kreiwołowrze - 413 847,01 euro.

Gmina Mejszagola:

Naprawa żwirówki we wsi Krzywy - 54 027,71 euro.

Gmina Ławaryzki:

Ukończenie asfaltowania ulic

Zarzeczej i Słonecznej we wsi Słoboda - 305 904,33 euro.

Gmina Bujwidze:

Ukończenie asfaltowania ulicy Świętnickiej we wsi Świętniki - 120 000,00 euro.

Gmina Rzesza:

Asfaltowanie ulicy Wiosennej w Wielkiej Rzeszy - 130 426,13 euro. Instalacja oświetlenia przy ul. Zielonej w Wielkiej Rzeszy - 73 000,00 euro.

Gmina Czarny Bór:

Asfaltowanie parkingu na nowym cmentarzu, wyłożenie kostki brukowej i urządzenie drogi dojazdowej - 207 547,45 euro

Frakcja AWPL-ZChR w Radzie Rejonu Wileńskiego dbając o interesy wspólnot lokalnych i reagując na ich prośby, przyjęła poprawki do projektu uchwały w sprawie przekierowania środków budżetowych na potrzeby mieszkańców gmin łącznie na sumę 3,5 miliona euro.

Przypominamy, że po marcowych wyborach, w których mieszkańcy obdarzyli największym zaufaniem właśnie AWPL-ZChR, jej frakcja ma zdecydowaną większość: 18 na 31 radnych w Radzie, która jest najwyższym organem zarządzającym rejonem. Dzięki temu to Rada przyjmuje decyzje i przeznacza środki na projekty ważne i potrzebne dla mieszkańców rejonu.

Radni frakcji AWPL-ZChR przed zgłoszeniem tego projektu uchwały dyskutowali o ważnych kwestiach z mieszkańcami i przedstawicielami gmin. Wniesione propozycje w większości przewidują budowę, rozbudowę, remont dróg oraz oświetlenie ulic. Radni z ramienia AWPL-ZChR podkreślają, że projekty te wymagają niezwłocznego przekierowania środków z budżetu samorządu.

Fot. vrsa.lt

Świętość zawsze możliwa

(Dokończenie ze str. 1)

rozpoczęcie spotkania przewodniczył ks. Waldemar Lisowski, który podczas homilii wspominał swojego kolegę z ławki szkolnej - Marka Buzana, który był dla niego wzorem wiary, wierności Bogu i pokory w przyjęciu krzyża choroby, a który teraz widnieje na jednej z tablic wyżej wymienionej ścieżki, by w dobie obecnej inspirować innych do tego, aby „nie pytać Boga, dlaczego?”. Ks. Lisowski zaznaczył, że każdy z nas jest jak dorodne drzewo, które może wydawać piękne owoce swojego życia.

Po Mszy św. rozpoczął się cykl wykładów, które uwydatniły to, że Wileńszczyzna jest urodzajną glebą, która wydaje świętych dla całego Kościoła Powszechnego. Pierwszą prelegentką była s. Anna Skalik - zmartwychwstanka z Rzymu, która przedstawiła

osobę bł. Celiny Borzęckiej i jej związku z Wilnem. Siostra Anna jasno ukazała, że bł. Celina zrealizowała w życiu wiele powołań żony, matki, wdowy, zakonniczki i założycielki zakonu. Następnie s. dr Anna Mroczek wygłosiła referat: Zgromadzenia bezhabitu - odpowiedzią na reżim carski po powstaniu styczniowym oraz zasługi dla Kościoła w Wilnie Sługi Bożego abp. Wincentego Kluczyńskiego. Kolejnym mówcą był o. dr Marek Dettlaff z Wilna, który uwiłoczniał rolę ojców franciszkanów w rozwoju chrześcijaństwa na Litwie. Śp. o. Kamil Wełmański, jako mocny węzeł sieci franciszkańskich wpływów na duchowość Wilna, jest także jednym z bohaterów wspomnianej ścieżki. Po krótkiej przerwie kawowej rozpoczęła się druga część konferencji. Prelegent Albert Wołk przedstawił wileńskich męczenników - świad-

ków Chrystusa z II wojny światowej. Natomiast Alicja Dacewicz wygłosiła wykład dotyczący filarów świątyni Bożego Miłosierdzia. Wychowawczym przesłaniem jej wystąpienia była sugestia prowadzenia duchowego dzienniczka, jak tego zwyczaj miały wszystkie osoby związane z przekazaniem światu nowiny o Bożym Miłosierdziu. Dr Irena Miklaszewicz ukazała świadków Chrystusa z czasów komunizmu i transformacji ustrojowej z nowowilejskiej perspektywy. Wspomniała bardzo oddanego Nowej Wilejce redemptorystę - o. Świątka.

Podstawowym celem organizatorów spotkania było rozpowszechnienie tej wiedzy wśród lokalnego społeczeństwa, a szczególnie młodzieży. Dziś młody człowiek potrzebuje wzorców i inspiratorów do poświęcenia swego życia Chrystusowi. W momencie,

kiedy seminaria duchowne i zakony pustoszeją ze względu na brak powołań, chcemy docierać do młodego człowieka, by pokazać mu, że świętość jest zawsze możliwa, bez względu na okoliczności życia. Konferencja, skupiając wokół siebie wielu słuchaczy, w tym wileńskich katechetów i nauczycieli historii, była niejako otwarciem

ścieżki dla szerszego grona młodzieży ze szkół Wileńszczyzny.

Centrum Kształcenia Rodziny zaprasza całymi klasami z historykami, katechetami, wychowawcami, ale również indywidualnie. Należy zawczasu zgłosić obecność grup.

Inf. Centrum Kształcenia Rodziny w Nowej Wilejce

Odrzucono weto mera

(Dokończenie ze str. 1)

Przed rozpoczęciem obrad odbyła się uroczystość nagrodzenia piłkarzy z klubu TransINVEST z rejonu wileńskiego, którzy na początku października zdobyli Puchar Litewskiego Związku Piłki Nożnej (LFF). Samorząd ufundował piłkarzom boni pieniężny o wartości 100 tys. euro.

Odrzucono weto mera

Pierwsza kwestia, którą zajęli się radni, to było weto mera rejonu wileńskiego Roberta Duchneviciča dotyczące przyjętej w wrześniu przez Radę rekompensaty w wysokości 25 euro dla dzieci uczęszczających do prywatnych przedszkoli. Mer zwrócił Radzie samorządu do ponownego rozpatrzenia projekt dotyczący rekompensaty w wysokości 120 euro miesięcznie dla dzieci uczęszczających do przedszkoli prywatnych, jeśli one nie otrzymały miejsca w państwowych placówkach oświatowych. Według wielu radnych projekt ten nosi znamiona korupcji politycznej.

Radny Robert Rackiewicz z frakcji Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin apelował do radnych o odrzucenie weta mera.

„Wsparcie finansowe nie rozwiąże problemu dotyczącego braku miejsc w samorządowych przedszkolach, a może tylko go pogłębić. Jak widzimy, taki problem był w Wilnie, który zaczął rekompensować i w ciągu 8 lat wydał na to około 50 mln euro, a mógł zbudować od 10 - 15 przedszkoli. Tego nie uczynił, a liczba dzieci w przedszkolach prywatnych wzrosła. Sytuacja jeszcze bardziej się pogorszyła – argumentował Robert Rackiewicz z frakcji AWPL-ZChR. – Moim zdaniem weto mera i ponowne przepychanie tego projektu po raz kolejny potwierdza, że jest to swoiste odwdzięczenie się klanowi Landsbergisów za poparcie podczas wyborów. Inaczej tego nie da się nazwać. To jest oczywiście korupcja polityczna. Proponuję głosować przeciw”.

Honorata Romanowska z frakcji AWPL-ZChR wskazała, że proponowana przez mera kwota rekompensaty nie została do końca przeanalizowana, „dlatego byłoby bardziej racjonalne poprzestać na mniejszej kwocie, a czas pokaże, czy będzie wymagała ona zwiększenia”. „W ciągu ostatnich 10 lat w rejonie wileńskim zbudowano 7 przedszkoli i

dobudówek do istniejących już przedszkoli. Proponuję tworzyć dodatkowe grupy w przedszkolach i budować nowe placówki przedszkolne” – mówiła radna.

Radna z ramienia AWPL-ZChR Mirosława Klim też zachęcała, aby głosować przeciw, bo jak podkreśliła, trzeba budować państwowe przedszkola, a nie wspierać prywatne, na które większość rodziców po prostu nie stać.

Przewodniczący frakcji AWPL-ZChR Waldemar Urban też wskazał na to, że proponowana rekompensata skierowana jest do lepiej usytuowanych finansowo mieszkańców. „Bo większości ludzi jednak nie stać na prywatne przedszkola i płacenie 500-400 euro. Należy też podkreślić, że finansowy zastrzyk otrzyma bezpośrednio biznes, a nie rodzice. I tym, których nie stać na prywatne przedszkola, nie robi żadnej różnicy, czy zapłacą 120 czy 100 euro mniej” – zaznaczył Urban. Dodał też, Służba Kontrolera ds. równych możliwości już wcześniej oświadczyła, że rekompensata za posyłanie dzieci do prywatnych przedszkoli jest dyskryminująca ze względu na status społeczny.

Podczas burzliwej dyskusji za odrzuceniem weta mera za-

głosowało 17 radnych, a 10 było przeciw. Nadal będzie obowiązywać rekompensata 25 euro dla dzieci z rejonu wileńskiego, uczęszczających do prywatnych przedszkoli, a które nie dostały miejsca w państwowych przedszkolach.

Zatwierdzono zmianę regulaminu zebrania sołtysów

Podczas posiedzenia radni zatwierdzili zmianę regulaminu zebrania sołtysów i poszerzonego zebrania sołtysów rejonu wileńskiego. Regulamin zmieniany jest zgodnie z zaktualizowaną ustawą o samorządzie terytorialnym.

Do tej pory ocena decyzji podjętych na zebraniach sołtysów należała do rady i kompetencji dyrektora administracji samorządu, a od teraz należeć będzie do kompetencji rady i mera.

Ostatecznie rada będzie głosować w tej sprawie na następnym posiedzeniu.

Dukszty będą miały własny herb

Rada zaaprobowała inicjatywę utworzenia herbu dla Gminy Dukszty. Na kolejnym posiedzeniu Rady odbędzie się ostateczne głosowanie w tej sprawie.

Po przyjęciu projektu uchwały do Litewskiej Komisji Heraldycz-

nej skierowany zostanie wniosek o zainicjowanie tworzenia własnej heraldyki Dukszt. Wstępne szkice herbu stworzył malarz Rolandas Rimkūnas. Podczas wyboru herbu będzie też uwzględniona opinia mieszkańców Dukszt.

Rozwijana jest infrastruktura publiczna

Do rozpatrzenia Radzie został przedstawiony projekt dotyczący działki o powierzchni 0,10 ha przeznaczonej na potrzeby publiczne we wsi Orzelówka. Na ww. terenie planowane jest wykonanie stref sportowych i placu dla dzieci oraz ścieżek dla pieszych.

Zmiana nazwy

Radni zgodzili się także na skrócenie nazw wielofunkcyjnych ośrodków kultury w Rudaminie i Niemenczynie z pominięciem określenia „wielofunkcyjne” oraz zatwierdzenie ich regulaminów. Placówki te będą nosić nazwy: Centrum Kultury w Rudaminie (RKC) i Centrum Kultury w Niemenczynie (NKC). Zatwierdzono także nowy regulamin wspomnianych ośrodków kultury. Podjęto także decyzję o zmianie regulaminu Muzeum Władysława Syrokomli, Muzeum Etnograficznego Wileńszczyzny i Biblioteki Centralnej Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Weto na weto mera

Przedszkola nie mogą być zakładnikami polityków

Po ostatniej Radzie rejonu wileńskiego nasuwają się dwa wnioski: po pierwsze, socjaldemokraci na czele z merem Robertem Duchniewiczem nie są w stanie uwolnić się od długu wyborczego zaciągniętego wobec konserwatystów w sprawie dofinansowania prywatnych przedszkoli. Po drugie, sztuka zarządzania budżetem zgodnie z interesami mieszkańców jest dla nowego władarza podstołecznego rejonu jak na razie nieosiągalna.

Weto mera wobec ostatniej decyzji Rady o dofinansowaniu sieci prywatnych przedszkoli w wysokości 25 euro z zamiarem przywrócenia stawki 120 euro, było wyrazem pewnej desperacji. Pokazaniem przez socjaldemokratów, że nie są w stanie uwolnić się od przedwyborczych zobowiązań (z II tury wyborów mera) wobec konserwatystów, którzy rozwojem prywatnej sieci przedszkoli są zainteresowani bynajmniej nie tylko z powodów altruistycznych. Nie tajne są nagłe sukcesy w tej branży żony przewodniczącego konserwatystów po tym, gdy miasto Wilno weszło na drogę pompowania pieniędzy w sieć prywatnych przedszkoli. Weto mera zostało w Radzie podstołecznego rejonu odrzucone głosami radnych AWPL-ZChR i temat tym samym definitywnie zamknięty. Choć radni socjaldemokracy próbowali do ostatniego przekonywać, by zaaprobować weto ich mera i temat na wokandę przywrócić. Ruslanas Baranovas w tym celu nawet użył zmanipulowanego przekazu, że jakoby radni AWPL-ZChR w mieście Wilnie popierają dofinansowa-

nie prywatnych placówek przedszkolnych. Przytoczył przykład głosowania w Radzie z roku 2023 nie uściślając, że chodziło w nim o techniczne głosowanie inflacyjne nad samą stawką dofinansowania. Tymczasem gdy w roku 2015 w stołecznej Radzie odbyło się głosowanie nad samą ideą skierowania środków budżetowych do sieci prywatnych przedszkoli, radni polskiej partii byli pryncypialnie przeciw. Warto też dodać, skoro już mowa o Wilnie, że w tamtejszej Radzie sami socjaldemokraci domagają się wycofania się mera konserwatysty z dofinansowywania prywatnych przedszkoli. 52 mln euro wpompowanych na ten cel nie doprowadziło bowiem do rozwiązania problemu braku miejsc w przedszkolach. Za te pieniądze zaś można by było wybudować kilkanaście nowych przedszkoli komunalnych i problem załatwić.

W przypadku dysponowania środkami z budżetu samorządowego w rejonie wileńskim jesień pokazała, że to radni AWPL-ZChR mieli rację, gdy wiosną sprzeciwili się milionowemu zadłużaniu rejonu, jak tego doma-

gał się mer. Tłumaczyli wtedy, że jest lekkomyślne i nieodpowiedzialne pogrążanie rejonu w milionowych długach w sytuacji nadciągającego kryzysu i recesji. Argumentowali też, że jesienią wpłyną do budżetu ponadplanowe środki z koofinansowania projektów z różnych ministerstw oraz inne rządowe zaległości wobec rejonu. Tak też się i stało. Na ostatniej Radzie nadplanowe środki zostały zaksięgowane do budżetu i od razu bez zwłoki z inicjatywy szefa frakcji AWPL-ZChR Waldemara Urbana (po wcześniejszym przedyskutowaniu zagadnienia na frakcji) skierowane (łącznie ponad 3 mln euro) na potrzeby mieszkańców do poszczególnych gmin. I choć pieniądze nakierowane na polepszenie infrastruktury drogowej, oświetlenia ulic, naprawy chodników itd. wpłyną na polepszenie komfortu życia mieszkańców, to pytanie na Radzie nie zostało przyjęte z entuzjazmem. Konserwatyści na złość mieszkańcom głosowali przeciwko, socjaldemokraci ociągali się z poparciem wniosku, motywując swe wątpliwości innymi potrzebami administracyjnymi samorządu. Ostatecznie jednak choć i z zastrzeżeniami wniosek poparli.

Jesień dla mieszkańców podstołecznego rejonu będzie więc zasobna.

Sylwester Skorupski

Radni AWPL-ZChR: mieszkańcy rejonu wileńskiego będą nadal płacić mniej za ogrzewanie

Reagując na ochłodzenie i zmienną pogodę jeszcze w ubiegłym tygodniu na terenie rejonu wileńskiego rozpoczęto sezon grzewczy. Radni z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin, którzy od wielu lat stanowią większość w Radzie Samorządu Rejonu Wileńskiego podkreślili, że mieszkańcy rejonu wileńskiego będą nadal płacić mniej za ogrzewanie.

Z inicjatywy frakcji AWPL-ZChR wiele lat mieszkańcy płacili rachunki za ogrzewanie niższe o ponad połowę i dobra wiadomość, że także w rozpoczętym sezonie grzewczym nadal będą zmniejszone koszty ogrzewania. Ta decyzja zmniejszenia kosztów została rozpatrzona i przyjęta na posiedzeniu Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego. Planuje się, że w tym roku mieszkańcy za ogrzewanie nie będą płacili więcej niż średnia krajowa, która jest ustalona przez Państwową Radę Regulacji Energetyki. Różnica tej ceny będzie pokryta z budżetu samorządu.

Frakcja AWPL-ZChR rejonu wileńskiego jako społecznie wrażliwa, ciągle szuka sposobów oraz dokłada wszelkich starań, jak pomóc i wspierać mieszkańców rejonu. Warto m.in. przypomnieć, że to nie pierwsza taka decyzja i kilka lat z rzędu z inicjatywy frakcji AWPL-ZChR były zmniejszone i rekompensowane mieszkańcom wydatki za ogrzewanie. Jako przykład – ubiegłe lata dotowano do 8 centów za kWh z VAT od rzeczywistej ceny ciepła pobieranego od dostawcy ciepła. W tym okresie na ogrzewanie przeznaczono ponad 1,5 mln euro dotacji. Podobnej decyzji w latach 2021-2022 doczekały się również osoby mieszkające w domach indywidualnych. Udzielono im jednorazowego wsparcia finansowego w wysokości 50 i 100 euro na częściowe pokrycie kosztów sezonu grzewczego dla osób (rodzin), które zadeklarowały miejsce zamieszkania w rejonie wileńskim i wykorzystują do ogrzewania paliwo stałe lub inne, których rzeczywiste koszty nie są ustalane co miesiąc. Z tego wsparcia skorzystało prawie 17 tys. osób (gospodarstw rodzinnych).

W rejonie wileńskim energię ciepłą dostarczają spółki komunalne „Nemenčinės komunalininkas” i „Nemėžio komunalininkas”. Jak zaznaczyła wicemerk rejonu wileńskiego z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin Danuta Narbut: „Przedstawiciele przedsiębiorstw komunalnych „Nemenčinės komunalininkas” i „Nemėžio komunalininkas” zapewnili, że do sezonu grzewczego przygotowano się zawnazę – przeprowadzono próby hydrauliczne systemów, naprawy sieci ciepłowniczych i kotłowni.”

W stolicy

Nowa przestrzeń dla miłośników aktywnej rekreacji

Sporty ekstremalne zyskują wśród młodzieży coraz większą popularność, w Wace Trockiej otwarto więc przestrzeń sportową o powierzchni 300 m kw. dla miłośników rowerów BMX, hulajnogistów i deskorolkarzy. Spośród ośmiu ramp trzy mają imponującą wysokość – od 2 do 3,5 metra.

Pomysł na urządzenie przestrzeni do aktywnej rekreacji w Wace Trockiej zaproponowali mieszkańcy starostwa Ponary w ramach projektu „Dalyvauk! Vilnius” („Weź udział! Wilno”). Ponieważ przeznaczony na realizację projektu urządzenia ramp dla rolkarzy, deskorolkarzy i hulajnogistów budżet byłby niewystarczający, urządzenia ramp podjął się Wydział Sportu i Zdrowia stołecznego samorządu wspólnie z organizacją pożytku publicznego „Active Vilnius”. Starostwo przeznaczony na realizację pomysłu budżet przeznaczyło na elementy małej architektury, uporządkowa-

nie otoczenia i zasadzenie zieleni wokół ramp.

Park sportów ekstremalnych składa się z grupy ramp do skoków z elementami o wysokości od 1,5 m do 3,5 m i szerokości od 4 m do 8 m. Koszt jego urządzenia wyniósł 67,5 tys. euro plus VAT. Otwarcie nowej przestrzeni sportowo-rekreacyjnej nastąpiło we wtorek, 17 października.

Obecnie w Wilnie powstaje

więcej przestrzeni do aktywnej rekreacji. Jeszcze w tym miesiącu planowane jest otwarcie nie mniej imponującej rampy o powierzchni 400 m kw. w dzielnicy Szeszkina. W Wirszuliszkach powstaje „pumptrack”, który zaprosi miłośników sportów ekstremalnych już na wiosnę. Betonowy skatepark budowany jest w Fabianiszkach. Jego otwarcie planowane jest również na wiosnę.

Wilno optymalizuje placówki oświaty i edukacji nieformalnej

Samorząd m. Wilna rozpoczyna proces reorganizacji i optymalizacji placówek oświaty i edukacji nieformalnej dzieci i młodzieży. Nie będzie to miało negatywnego wpływu na dzieci, ich rodziców i nauczycieli – ulega zmianie jedynie struktura administracyjna, natomiast cena, zakres programów i lokalizacja zajęć nie ulegają zmianie.

Struktura zarządzania w 12 podlegających stołecznemu samorządowi działających obecnie placówkach oświaty i edukacji nieformalnej nie była rewidowana i doskonalona od dłuższego czasu, mimo iż potrzeba ku temu istniała: z powodu przesadnych procesów administracyjnych część przyznawanych z budżetu samorządu środków wykorzystywana

jest nieefektywnie, coraz bardziej widoczne stają się różnice pomiędzy poszczególnymi placówkami, jeżeli chodzi o jakość świadczonych usług. Optymalizacja zostanie przeprowadzona w klubach dziecięco-młodzieżowych „Kregždutė”, „Lakštینگala”, „Jaunystė”, „Klevas”, „Šatrija”, „Verdenė”, „Meteoras”, w Klubie Dzieci i Młodzieży w Żyrmunach, w Domu Twórczości Młodzieży Szkolnej w Nowej Wilejce, w Wileńskim Centrum Twórczości i Szkolenia Młodzieży Szkolnej, w Centrum Młodych Turystów oraz w Centrum Bezpiecznego Miasta.

Zgodnie z obowiązującymi obecnie aktami prawnymi placówki budżetowe nie mogą zostać przyłączone do organizacji pożytku publicznego, dlatego w celu przeprowadzenia zmian

struktury administracyjnej nie ma innego wyjścia jak tylko likwidacja istniejących placówek i powoływanie równolegle filii organizacji pożytku publicznego Stołecznego Centrum Dzieci i Młodzieży „Hobiverse” – Senamiesčio, Justiniškių, Žvėryno, Viršuliškių, Šnipiškių, Žirmūnų, Šeškinės, Karoliniškių, Naujosios Vilnios, Naujamiesčio, Centro i Pirmonto.

Założone filie będą działały w tychże pomieszczeniach, będą świadczyły te same usługi z zakresu oświaty i edukacji dla dzieci i młodzieży, ceny również nie zostaną zmienione. Dzięki zmianom uda się zaoszczędzić co najmniej 1 mln euro rocznie. Środki te zostaną skierowane na zwiększenie kosztów edukacji nieformalnej dla dzieci oraz doskonalenie pracy z młodzieżą.

§ Zapytaj, nie zblądzisz!

Porady prawne

● Na których parkingach mieszkańcy mogą rezerwować miejsca parkingowe: montować szlabany czy słupki? (2)

Jednak nawet wykupienie miejsca parkingowego nie gwarantuje, że inni mieszkańcy nie będą parkować swoich środków transportu na miejscu, które konkretna osoba uważa za swoje, ponieważ wszyscy współwłaściciele mają równe prawa do korzystania z prywatnego miejsca parkingowego. Na przykład, jeżeli 20 osób wykupiło plac parkingowy, każda z tych osób będzie uważana za właściciela 1/20 tego placu. W przypadku sporów, jeżeli, na przykład, liczba miejsc parkingowych jest nieduża, a inna osoba parkuje dwa lub trzy samochody pozbawiając w ten sposób innych możliwości parkowania swoich środków transportu, wszyscy współwłaściciele powinni próbować polubownie się porozumieć ws. trybu użytkowania placu parkingowego. Nierzadko w celu omawiania różnego rodzaju kwestii i problemów, związanych z budynkiem czy jego remontem mieszkańcy mają utworzone grupy w sieciach społecznościowych. Grupy te mogą stać się skutecznym narzędziem do rozwiązywania wzajemnych nieporozumień również w kwestii miejsc do parkowania.

Jeżeli jednak konfliktu nie udaje się rozwiązać polubownie, wszyscy współwłaściciele ws. trybu korzystania z parkingu mogą porozumieć się podpisując zwykłą umowę pisemną. Jednak, gdyby taka umowa została potwierdzona notarialnie i została zarejestrowana w Centrum Rejestrow, również w przyszłości będzie obowiązywała wszystkie osoby, które nabyły własność w budynku wraz z częścią parkingu lub osobno – część parkingu.

Gdyby jednak nie udało się sporu rozwiązać polubownie, osoby, których prawa zostały naruszone, mogą zwrócić się do sądu z pozwem ws. ustalenia trybu korzystania z parkingu.

Tak więc urządzenie barier fizycznych uniemożliwiających parkowanie na określonych miejscach parkingowych jest możliwe prawnie wyłącznie wtedy, gdy współwłaściciele parkingu uzgodnią konkretny tryb korzystania z niego lub gdy określi to sąd.

By uniemożliwić innym osobom, które nie są mieszkańcami konkretnego budynku i/lub które nie są w inny sposób związane z tym budynkiem, parkowanie samochodów na prywatnym parkingu, mogą być ustawione szlabany. Ich urządzenie powinno być jednak uzgodnione z odpowiednimi instytucjami lokalnego samorządu lub z upoważnioną przez nich instytucją.

W niektórych przypadkach, w zależności od rozmiaru planowanego szlabanu, konieczne jest też uzyskanie pozwolenia na budowę.

Warto podkreślić, że od stycznia bieżącego roku policja nie uzgadnia już więcej instalowania technicznych środków regulacji ruchu.

150 placówek będzie miało elektrownie słoneczne

Samorząd m. Wilna jeszcze w tym roku planuje wyposażyć ponad 20 placówek oświatowych, sportowych, kulturalnych, opieki zdrowotnej i usług społecznych w zdalne elektrownie słoneczne.

W zieloną energię zaopatrzy się zarówno sam stołeczny samorząd, jak też m. in. wileński ratusz i Muzeum Energetyki i Techniki, a w najbliższych latach energią słoneczną będzie wykorzystywała ponad połowa samorządowych szkół i przedszkoli oraz niemała część samorządowych placówek. Trwają już procedury zakupu zdalnych elektrowni słonecznych dla 107 podlegających samorządowi instytucji, w tym – dla 83 szkół i przedszkoli. Zdalne elektrownie słoneczne kupowane są również dla sześciu placówek opieki zdrowotnej: Szpitala Vilkpėdės, Szpitala Klinicznego m. Wilna oraz przychodni Šeškinės, Antakalnio, Centro i Naujosios Vilnios.

Instytucjom kupowane są elektrownie o mocy wystarczającej do pokrycia znacznej części ich zapotrzebowania na energię elektryczną. Łączna moc wszystkich nabywanych elektrowni słonecznych wynosi 18 MW. Taka moc byłaby wystarczająca dla zaopatrzenia około 2 250 gospodarstw domowych.

Wyprodukowany w elektrowniach prąd będzie bezpośrednio wykorzystywany przez placówki, nadwyżka natomiast będzie dostarczana do sieci. Według ekspertów, inwestycja w zdalną elektrownię słoneczną z wykorzystaniem przyznawanego wsparcia – w zależności od ceny prądu – może zwrócić się w ciągu pięciu lat.

Progniza pogody na tydzień

Czwartek 26 października	Piątek 27 października	Sobota 28 października	Niedziela 29 października	Poniedziałek 30 października	Wtorek 31 października	Środa 1 listopada
6°C	2°C	4°C	7°C	13°C	13°C	13°C
1°C	0°C	2°C	2°C	6°C	8°C	11°C
Księżyc:	X 28 	XI 05 	XI 13 	XI 20 		
	PEŁNIA	OSTATNIA KWADRA	NÓW	1 KWADRA		

KALENDARZ
CODZIENNY

Czwartek, 26 października

Słońce: wsch. – 8.08, zach. – 17.56
Długość dnia – 9 godz. 48 min.

Amanda, Bernarda, Celiny, Damiana, Ewarysta, Lucjana

Piątek, 27 października

Dzień Zwiałowcy – na Litwie
Słońce: wsch. – 8.10, zach. – 17.53
Długość dnia – 9 godz. 43 min.

Iwony, Kapitoliny, Manfreda, Wincentego

Sobota, 28 października

Świątoby Dzień Modlitwy o Pokój
Słońce: wsch. – 8.12, zach. – 17.51
Długość dnia – 9 godz. 39 min.

Abrahama, Anastazji, Fidelisa, Sabiny, Szymona, Tadeusza

26 PAŹDZIERNIKA

1863 – w Londynie został założony Angielski Związek Piłkarski (Football Association, FA); dzień narodzin nowoczesnej piłki nożnej.

1938 – urodził się Harbinie (Chiny) Thomas Nicholas „Tom” Meschery (jako Tomisław Meszcheryakow, *Mad Russian*), amerykański koszykarz pochodzenia rosyjskiego, w 1963 l. nie rodowity Amerykanin uczestnik NBA All-Star Game, trener, pisarz.

27 PAŹDZIERNIKA

1553 – w rządzonej przez kalwinistów Genewie został spalony na stosie (przez inkwizycję symboliczną) Miguel Servet (Michał Serwet), hiszpański teolog antytrynitariański, astronom, lekarz (ur. 1511); wyrok wywołał wiele protestów, punkt zwrotny w walce o wolność religijną.

1623 – zmarł w Kaliszu Jakub Bosgrave, angielski jezuita, matematyk, prof. Akademii Wileńskiej, twórca katedry matematyki (ur. 1553).

1703 – urodził się Henryk Loelhoeffel, lekarz nadworny Augusta III pochodzenia pruskiego, magister filozofii Uniwersytetu Wileńskiego (zm. 1767); zapoczątkował ród Lelewełów.

28 PAŹDZIERNIKA

1923 – urodził się w Lachowszczyźnie (ob. Białoruś) Zbigniew Sebastian Siemaszko, historyk, pisarz i publicysta „Kultury”; zesłaniec, cichociemny (zm. 2021).

1943 – Naczelnym Wódcą wydał rozkaz o wprowadzeniu napisu „Bóg, Honor, Ojczyzna” na sztandarach jednostek (zgodnie z dekretem prezydenta od 15 X).

Niedziela, 29 października

Powrót na czas zimowy

Słońce: wsch. – 7.14, zach. – 16.49
Długość dnia – 9 godz. 35 min.

Dalii, Idy, Jacka, Kajetana, Narcyza, Wioletty, Zenobiusza

Poniedziałek, 30 października

Słońce: wsch. – 7.16, zach. – 16.47
Długość dnia – 9 godz. 31 min.

Aniola, Edmunda, Germana, Marcelego, Przemysława, Zenobii

Wtorek, 31 października

Słońce: wsch. – 7.18, zach. – 16.45
Długość dnia – 9 godz. 27 min.

Alfonsa, Augusta, Narcyza, Urbana

Środa, 1 listopada

Wszystkich Świętych

Słońce: wsch. – 7.20, zach. – 16.43
Długość dnia – 9 godz. 23 min.

Ariadny, Benigny, Marcelego

29 PAŹDZIERNIKA

1863 – w Genewie przedstawiciele 16 krajowych Komitetów Pomocy Rannym powołali do życia Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża.

1973 – zmarła we Wrocławiu Marta Burbianka, historyk, bibliotekarka, działaczka polonijna i oświatowa na Litwie (ur. 1898).

1998 – zmarł Aloiz Brenčs (Brench), radziecki, łotewski reżyser (*Długa podróż przez wydmy, Miraż*) (ur. 1929).

30 PAŹDZIERNIKA

1823 – zmarł Edmund Cartwright, angielski wynalazca, w 1786 opatentował krosno mechaniczne, w 1792 maszynę do wytwarzania przędzy czesankowej (ur. 1743).

1973 – w Stambule został otwarty most przez Bosfor, łączący Europę i Azję.

31 PAŹDZIERNIKA

1938 – urodził się Bohdan Łazuka, piosenkarz i aktor (proboszcz ze *Skarbu sekretarza*).

1998 – zmarła Maria Izabela Salvat y Romero, święta, hiszpańska zakonnica (ur. 1926).

1 LISTOPADA

1973 – zmarł w Warszawie Satornin Butkiewicz, aktor, absolwent Wydziału Prawa USB w Wilnie, przez wiele lat (począwszy od czasów wileńskich) współpracował z Teatrem Polskiego Radia (ur. 1903).

1993 – wszedł w życie Traktat o Unii Europejskiej (z Maastricht, podpisany 7 II 1992).

1998 – został utworzony Europejski Trybunał Praw Człowieka, działający w pełnym wymiarze czasu (ang. full-time). **WL P.**

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Błysk z przed 8 mld lat

Astronomowie z międzynarodowej grupy badawczej zaobserwowali sygnał radiowy zwany „szybkim błyskiem radiowym” (FRB). Pochodzi z galaktyki odległej o 8 miliardów lat świetlnych od nas – poinformowało Europejskie Obserwatorium Południowe (ESO). Jak wynika z badań opublikowanych w czasopiśmie „Science”, szybki rozbłysk radiowy nazwany FRB 20220610A trwał mniej niż milisekundę, jednak w tym czasie wyzwoił równoważność 30-letniej emisji energetycznej naszego Słońca!

Dzięki najnowszym teleskopom radiowym astronomowie są w stanie śledzić te niezwykle szybkie kosmiczne zdarzenia.

Zestaw radioteleskopów ASKAP, który znajduje się w regionie środkowo-zachodnim Australii Zachodniej pomógł naukowcom w wykryciu FRB 20220610A w czerwcu 2022 roku oraz w ustaleniu, skąd on do nas dotarł.

Następnie wykorzystaliśmy bardzo duży teleskop Europejskiego Obserwatorium Południowego w Chile do poszukiwania galaktyki źródłowej, stwierdzając, że jest ona starsza i bardziej oddalona niż jakiegokolwiek inne znalezienie do tej pory źródło FRB i prawdopodobnie znajduje się w małej grupie łączących się galaktyk – powiedział współautor badania, dr Stuart Ryder, astronom z Uniwersytetu Macquarie w Australii.

Śmiech na zdrowie

Przychodzi facet do lekarza:

– Panie doktorze mam problemy z grawitacją.
– Nie rozumiem...
– Przyciąganie ziemskie staje się silniejsze od damskiego!!!

Do gabinetu lekarskiego wchodzi mężczyzna z bombonierką, kwiatami i koniakiem.

– Panie doktorze, przyszedłem panu podziękować!

– Za prezenty dziękuję, chociaż nie przypominam sobie żeby pan leczył.

– Bo ja jestem spadkobiercą pacjenta, którego pan leczył.

Lekarz do pacjenta:
– Ma Pan nieregularne tętno, nieregularny oddech... Pije pan?
– Tak i nawet staram się pić regularnie...

Przychodzi chłop na policję i mówi:

– Chciałbym zgłosić zaginięcie teściowej.

Policjant się pyta:
– Od kiedy teściowej nie ma?
– Od miesiąca.
– To czemu pan przyszedł dopiero teraz??
– Bo ja w ten cud nie mogę jeszcze uwierzyć.

Sms męża do żony:
– Kochanie, zostanę z chłopakami na jeszcze jedno piwo.
Jeśli za 1/2 godziny nie wrócę przeczytaj smsa ponownie.

Mężczyzna do kobiety:
– Nie wiem jaki dać ci prezent?..
– To może byś po prostu mnie zapytał co chcę?
– A co chcesz?
– Niespodziankę...

Im później się zakochasz tym masz większą szansę na dożgonną miłość.

◆ ◆ ◆ ◆

– Kochanie, w lodowce był serniczek. Gdzie jest?

– Zjadłem jeden kawałeczek.
– Ok. A gdzie reszta?
– Nie kroilem...

◆ ◆ ◆ ◆

– Co byś powiedziała na kolację u mnie dziś wieczorem? Może o 19:00?

– Z przyjemnością. Będę punktualnie o 19:00.

– Bądź o 17:00, przecież kolacja sama się nie zrobi!?

◆ ◆ ◆ ◆

Córka do matki:
– Mamo, mam faceta.

– A kim on jest?
– Nasz listonosz Jurek.
– Jurek? Ale on mógłby być twoim ojcem!

– Mamo, wiek to tylko liczba.
– Córko, nie do końca mnie rozumiesz...

◆ ◆ ◆ ◆

Pani pyta Jasia: – Jak podzielić 8 jabłek na 4 osoby?

Jasiu: – Najlepiej ugotować kompot.

◆ ◆ ◆ ◆

Na przystanku stoją dwie zakonnice i dwóch punków. Zakonnice rozmawiają i jedna pyta drugiej:

– Co ci się stało w rękę, że masz ją w gipsie.

– Chciałam się wykapać, wchodziłam do wanny i poślizgnęłam się...

Punk tak spojrział na kolegę i pyta:

– Ty, co to jest wanna?
– Wiesz co, nie mam pojęcia, ale ja niewierzący jestem

◆ ◆ ◆ ◆

Żona opowiada mężowi:

– Kiedyś zabrakło mi pieniędzy na zakupy, więc wstałam do twojego biura, ale nie było cię w pokoju, więc wyjęłam z marynarki trzysta złotych. Zauważyłeś brak pieniędzy?

– Nie moja droga, już od miesiąca pracuję w innym pokoju.

Kulturalnie?

Już po walce...

Burt Young, aktor, który wcielił się w rolę Pauliego Pennino w serii filmów o Rockym Balboi (w tytułowej Sylvester Stallone), zmarł w wieku 83 lat – poinformowała w środę jego menadżerka.

Young zmarł 8 października w Los Angeles, ale informacja o jego śmierci pojawiła się dopiero 18 października, a jako pierwszy podał ją „New York Times”, który powołał się na córkę aktora, Anne Moreę Steingieser.

Burt Young, a właściwie Gerald Tommaso DeLouise przyszedł na świat w Nowym Jorku w 1940 roku. W świecie kina i telewizji znany był głównie z ról twardych mężczyzn oraz Amerykanów włoskiego pochodzenia.

Jego najbardziej znana rola to drugoplanowa rola w pierwszym filmie „Rocky”, z 1976 roku, w którym wcielił się w Pauliego

Pennino, rzeźnika-alkoholika i przyjaciela głównego bohatera. Rola brata przyszłej żony Rocky’ego, Adrian (wyszła za tytułowego bohatera w drugiej części filmu), przyniosła mu nominację do Oscara dla najlepszego aktora drugoplanowego.

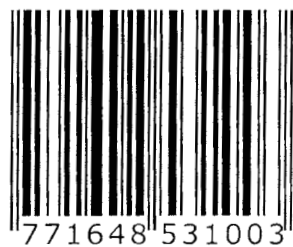
Aktor pojawił się też w takich filmach jak „Chinatown” czy „Pewnego razu w Ameryce”. Wystąpił też w serialach „M*A*S*H” czy „Prawo i porządek”.

Znany był też jako malarz, którego prace pokazywane były w galeriach na całym świecie.

*** **

19 października zmarł aktor Zdzisław Łęcki (ur. 1933). Smutną informację przekazał Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu.

W latach 60. i 70. występował w spektaklach telewizyjnych, ale dopiero rola w kultowym serialu „Czterdziestolatek” przyniosła mu rozpoznawalność. Choć jego występ był drugoplanowy i epizodyczny, kwestia wypowiedziana przed kamerą na zawsze zapisała się w pamięci fanów produkcji i do dziś jest jednym z lepszych gagów z serialu. Zagrał tam kolegę Karwowskiego ze szkoły i wypowiedział słynne słowa „Kondycja fizyczna, czyli walka z metryką”.

9 771648 531003